Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

29 383 Regelgeving Ruimtelijke Ordening en Milieu

Nr. 450

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 augustus 2026

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) werkt aan het opstellen van nieuwe normen voor windturbines op land in het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving (ontwerpbesluit). Aanleiding hiervoor is dat eerder bestaande milieubepalingen voor windparken buiten toepassing zijn verklaard door de bestuursrechter omdat daarvoor geen milieueffectrapport (plan-MER) was gemaakt.

Eind 2023 hebben het ontwerpbesluit en het daarvoor gemaakte plan-MER ter inzage gelegen. Er zijn veel reacties ontvangen die zullen worden meegewogen in de verdere totstandkoming van het ontwerpbesluit.

In het ontwerpbesluit zijn regels opgenomen voor windturbines en windparken over o.a. geluid, externe veiligheid, obstakelverlichting en obstakelmarkering, slagschaduw en lichtschittering. Daarnaast is in het ontwerpbesluit een afstandsnorm opgenomen. Een afstandsnorm biedt geen extra bescherming tegen hinder van windturbines, maar wel zekerheid en duidelijkheid aan burgers, omwonenden en bestuurders over de toegestane afstand tussen woningen en windturbines.

Het kabinet kiest ervoor de in het ontwerpbesluit opgenomen afstandsnorm van twee keer de tiphoogte van een windturbine te behouden. Deze keuze doet recht aan het belang van de energieopgave enerzijds en aan de zorgen van omwonenden anderzijds. Met een afstandsnorm van een windturbine tot een woning krijgen mensen die al ergens wonen nu meer duidelijkheid en zekerheid terwijl we tegelijkertijd nieuwbouw niet onnodig beperken. Door nu deze afstandsnorm op te nemen zetten we in op het voorkomen van afstandsnormen die beperkender zijn voor de woningbouwopgave en de energietransitie. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de moties Erkens/Leijten (2022, Kamerstuk 32 813, nr. 985) en Peter de Groot (2025, Kamerstuk 33 561, nr. 96).

kst-29383-450
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Omdat de afstandsnorm in bepaalde specifieke situaties beperkend kan zijn voor de opgaves zal in het ontwerpbesluit voor de afstandsnorm, de instructieregel «rekening houden met» worden opgenomen waarbij een afwijking naar beneden mogelijk is. Hiermee heeft het kabinet ook duidelijk oog voor de enorme opgave van de woningbouw en het belang van de energietransitie. Met de instructieregel «rekening houden met» wordt ruimte geboden aan het bevoegd gezag om een belangenafweging te maken op basis van de lokale situatie, omdat hiermee het «pas toe of leg uit» principe geldt. In de AMvB zal ook een aantal uitzonderingen op de instructieregel worden gedefinieerd waarvoor de afstandsnorm niet van kracht is, waaronder in ieder geval de vervanging van bestaande windmolenparken, de regionale en nationale grootschalige woningbouw-locaties, nu en in de toekomst, en voor woningbouwplannen die formeel in voorbereiding zijn genomen door het bevoegd gezag op het moment dat de norm in werking treedt.

Verder zal in de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit een lijst van (niet limitatieve) voorbeelden worden opgenomen waarbij deugdelijk onderbouwd van de afstandsnorm kan worden afgeweken. Dit wordt de komende periode nader uitgewerkt. Bij inwerkingtreding van het ontwerpbesluit, vervallen Provinciale instructieregels met betrekking tot afstandsnormen. Het ontwerpbesluit zal na 5 jaar worden geëvalueerd om te bezien of nieuwe innovaties van windturbines de mogelijkheid bieden tot aanpassing van de afstandsnorm.

Wij zullen voor het einde van het jaar het ontwerpbesluit aan het parlement voor voorhang toezenden. Daarmee kunnen we duidelijkheid bieden voor burgers, bevoegde gezagen en de windenergie-sector.

Met deze brief sturen wij ook de beantwoording van de Kamervragen van het lid Vermeer over data en normen windturbines op land en het lid Van Oosterhout over het uitblijven van een besluit over nationale normen voor windturbines op land.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.W.H. Bertram